

Klass: Bivalvia (musslor), **Ordning:** Pectinoidea, **Familj:** Pectinidae (kammusslor), **Släkte:** *Delectopecten*, **Art:** *Delectopecten vitreus* (Gmelin, 1791) **Synonymer:** *Delectopecten abyssorum* (G.O. Sars, 1878, ex Lovén MS)

Kännetecken

Längd upp till 20 mm. Skal tunt, genomskinligt, subovalt, framände något mer rundad än bakände. Vänster och höger skalhalvor är lika konvexa. Främre skalöron längre än bakre, främre höger skalöra med tydlig byssusslits och 3-5 radiära ribbor. Ctenolium finns. Vitt (ibland genomskinligt) skal med mycket fina radiära och koncentrisk linjer av små blåsor/tandlika strukturer eller endast med tillväxtlinjer.

Utbredning och status

Arten har en vidsträckt utbredning såväl i Atlanten som i Stilla Havet på djup mellan ca 100 och 3000 meter. I Skandinavien är den påträffad från Finnmark i norr till Skagerrak och bohuslänska fjordsystem. I riktigt nordliga områden kan den påträffas så grunt som runt 30 meter medan den i sydligare områden - t.ex. Medelhavet och utmed Sydeuropa söderut till Namibia - förekommer på mellan 400 och 3000 meters djup. I svenska hav påträffas den nedom ca 80 meter. Arten var förr allmän på djupare mjukbottnar i Kosterområdet och Skagerraks djupare delar, och var en s.k. karaktärsart för Skagerraks mjukbottensamhällen på 200-700 meters djup (Petersen). Från att ha varit så allmän att ett helt mjukbottensamhälle namngavs efter den är *D. vitreus* nu mycket sällsynt. Arten är sannolikt hotad, men eftersom inga uppgifter om dess status föreligger från de senaste 10 åren klassificeras den ändå som DD.

Ekologi

Arten var tidigare allmän på djupare mjukbottnar i Kosterområdet och i Skagerrak, där den lever fastsatt med byssustrådar på hårda uppstickande föremål. Foraminiferen *Hyrrokkia sarcophaga* sätter sig undantagsvis på skalet av *D. vitreus*, och genom sin parasitära levnad har förmåga att döda värdjuret (ref T Cedhagen).

Hot

Artens tillbakagång är med största sannolikhet orsakad av de senaste decenniernas omfattande bottentrållning. De få exemplar som numera kan påträffas kommer från små randområden som på grund av sin bottenbeskaffenhet inte trållas. Stefan Agrenius (muntlig uppgift) nämner att arten inte längre tycks förekomma på den monitoringlokal i Skagerrak på 300 meters djup, där den enligt Petersen en gång i tiden var allmän.

Åtgärder

För att *D. vitreus* skall kunna fortleva i området krävs större refugier, där bottentrållning och liknande verksamhet med släpande redskap utmed botten inte tillåts.

Övrigt

Etymologi: *Delecto*, Lat., "förföra, bereda njutning"; musselsläktet *Pecten* (O.F. Müller, 1776) < *pecten*-, Lat., "kam, kammussla" (namnet brukades först av Plinius d.y. för släktet); *vitreus*, Lat., "glasklar, skör, glänsande". Utländska namn - DK: Glat kammusling. Foto: www.femorale.com.br/shellphotos/detail.asp?photo=26644.jpg.

Litteratur

- Cedhagen, T. 1994. Taxonomy and biology of *Hyrrokkín sarcophaga* gen. et sp. N., a parasitic foraminiferan (Rosalinidae). *Sarsia* 79(1): 65–82.
- Jensen, A. D. & Spärck, R. 1934. Blöddyr II Saltvandsmuslinger. Danmarks Fauna 40. Gads forlag, Köptenhamn.
- Óskarsson, I. 1982. Skeldyrafána Íslands. Prentsmidjan Leiftur HF.
- Poppe, G. & Goto, Y. 1993. European Seashells. Vol. II. (Scaphopoda, Bivalvia, Cephalopoda). Verlag Christa Hemmen.
- Tebble, N. 1966. British bivalve seashells. A Handbook for Identification. British Museum (Nat. Hist.) Wagener, H. P.
1990. Review of the European Pectinidae (Mollusca: Bivalvia). *Vita Marina* 41:1–48.

Författare

Hans G. Hansson 2004. © ArtDatabanken, SLU 2005. Fredrik Pleijel och Malin Strand 2016.